

SISÄLLYS

1 KANSALAI SJÄRJESTÖTOIMINTA

- 1.1 Järjestö ja vaikuttamistoiminta s. 2
- 1.2 Vapaaehtois- ja vertaistoiminta s.4
  - 1.2.1 Päihteen saari- ja vertaistoiminta s.4
  - 1.2.2 Soldis s.4
  - 1.2.3 Vartiosaari s.5
- 1.3 Asukki-lehti ja tiedotus s.5
- 1.4 Tilaisuudet, tapahtumat, vierailut s.5
- 1.5 Henkilökunta s.6
- 1.6 Hallinto ja talous s.7

2 VALTAKUNNALLINEN ALUETYÖ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ s.7

3 MATALAN KYN NYKSEN TOIMIPISTEET

3.1 Kohtaamispaikka s.8

- 3.1.1 Raportti toiminnasta loka - joulukuu 2009
- 3.1.2 Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa
- 3.1.3 Kohtaamispaikan kävijätilasto

3.2 Arskan pesula s. 10

- 3.2.1 Raportti toiminnasta loka- joulukuu 2009
- 3.2.2 Käyntitilasto huhti- kesäkuu 2009

3.3 Yökahvila Kalkkers s.10

- 3.3.1 Raportti toiminnasta loka- joulukuu 2009
- 3.3.2 Käyntitilasto loka- joulukuu 2009
- 3.3.3 Kävijät koko toiminta

3.4. Etsivä työ – Yökiitäjä s.12

- 3.4.1 Raportti toiminnasta ajalta loka- joulukuu 2009
- 3.4.2 Yökiitäjä auto lokakuu 2009
- 3.4.3 Yökiitäjä-auto marraskuu 2009
- 3.4.5 Yökiitäjä-auto joulukuu 2009
- 3.4.6 Yökiitäjä koko toiminta

3.5 Työturvallisuus matalan kynnyksen toimipisteissä s. 14

- Hälytykset Kohtaamispaikka
- Hätykset Yökahvila

4 PROJEKTIT

4.1 Sällikoti s. 14

- 4.1.1 Raportti toiminnasta ajalta marras - joulukuu 2009

1 KANSALAIJÄRJESTÖTOIMINTA

1.1. Järjestö ja vaikuttamistoiminta

Toiminnanjohtaja osallistui Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys Yty ry: n järjestämään Sote-järjestöjen johdon syysfoorumiin 27.8 Kulttuurikeskus Sofiassa Vuosaarella. Syysfoorumissa kuultiin näkemyksiä järjestöjen toimintaedellytysten vahvistamisesta sekä pohdittiin tulevaisuutta aiheella ”järjestöt ja suomalaisen hyvinvoinnin visiot”. Toiminnanjohtaja osallistui hallituksen pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen ja poistamisohjelman suppean ohjausryhmän kokouksiin 8.10., 4.11. ja 9.12. sekä valtakunnalliseen seurantaryhmän tapaamiseen 25.11. ympäristöministeriössä ja toi esiin järjestön havainnot ruohonjuuritasolta. Kokousten pöytäkirjat ja asiasisällöt ovat luettavissa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen Aran internetsivuilta www.ara.fi.

Asuntolautakunnan puheenjohtaja Vesa Peipinen esitti huolestuneisuutensa romanien tilanteesta Vva ry:lle lokakuussa ja sanoi ottavansa asian Helsingin kaupunginvaltuustossa esille. Vva ry lupautui mukaan talkoisiin, mikäli kaupunki osoittaisi resursseja yhdistyksen käyttöön. Myöhemmin ilmeni että kaupunki oli kääntynyt Diakonissalaitoksen puoleen, joka tarjosi häntämajoituksen romaaneille.

Kansallisen kehittäjäverkoston puheenjohtajatapaaminen pidettiin 18.11. Soccassa. Vva ry: n toiminnanjohtaja on osallisuusryhmän puheenjohtaja. Osallisuusryhmä kokoontui 23.11. Vva ry:n kohtaamispaikassa ja alkoi työstää suosituksia osallisuudesta koko verkoston käyttöön. Kansallisen kehittäjäverkoston työmallia esittelevä työpajaehdotus valittiin yli 80 ehdotuksen joukosta vuonna 2010 pidettävään ESN- seminaariin (European Social Network) Barcelonaan. Verkoston työryhmien puheenjohtajien on tarkoitus osallistua työpajaan.

Toiminnanjohtaja kutsuttiin 19.11 - 20.11 pidetyille Nuorisoasuntoliiton ja Tasna ry:n järjestämille NAL-päiville puhumaan asunnottomuudesta ilmiönä. A-klinikkasäätiön Huukopäivät pidettiin ravintolalaiva Wäiskissä 14 -15.12. Vva ry: n toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen kutsuttiin paneelikeskusteluun keskustelemaan päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhteistyöstä järjestön näkökulmasta. Vva ry otti kantaa mm. siihen että prosessi näyttäytyy palvelunkäyttäjän näkökulmasta aivan toiselta kuin suunnittelupöydän takaa, joten mm. aktiivikäyttäjän näkökulma tulisi ottaa paremmin huomioon palveluja suunniteltaessa ja koko kuntoutusprosessia tulisi avata käyttäjälle selkeämmäksi.

Vva ry allekirjoitti yhdessä muiden toimijoiden kanssa vapaaehtoistoiminnan kansallisen strategiahankkeen vetoomuksen, jotta Suomeen saadaan vapaaehtoistoiminnan kansallinen tukirakenne. Vetoomus luovutettiin Ray:n edustajille 3.11.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen ja poistamisohjelmaan liittyvän konseptikilpailun tulokset viivästyivät sovitusta aikataulusta Helsingissä. Tulokset julkaistiin lokakuussa. Helsingin Diakonissalaitos voitti kilpailun nimimerkillä Rafael. Vva ry:n, Y-säätiön ja Arkkitehti-toimisto Ulpu Tiurin ehdotus KOTI 2011 tuli toiselle sijalle. Suunnittelukilpailun tavoitteena oli etsiä asumisen, palvelujen ja ympäristön kokonaisratkaisuun perustuvia konsepteja. Tavoitteena oli myös löytää uusia innovatiivisia palvelun tuottamisen konsepteja, jossa kiinteistö palvelee mahdollisimman hyvin palvelun tuottamista. Kilpailuun osallistui 4 ehdotusta. Tuomariston arvostelupöytäkirja julkistettiin 15.12. Toiminnanjohtaja kirjoittaa artikkelin kilpailuun osallistumisen prosessista sekä tuloksista kansalaisjärjestön näkökulmasta Asumis-lehden numerossa 1/2010.

Joukko elokuvataiteen opiskelijoita halusi kuulla erilaisia näkökulmia asunnottomuudesta ja tapaaminen järjestettiin Hietaniemen palvelukeskuksessa 6.10. Palvelukeskuksen johtaja Sanna Sunikka valaisi asunnottomuuden historiaa sekä kertoi palvelukeskuksen nykyisestä toiminnasta. Vva ry:n toiminnanjohtaja ja aluetyöntekijä toivat esiin kansalaisjärjestön näkökulmaa.

Asunnottomien yön yhteydessä pidetyillä valtakunnallisilla asunnottomuuspäivillä 16.10 Sällikodin hankevastaava käytti puheenvuoron aiheesta ”*Hoito vai kämpä?*” Kirkkohallituksen järjestämät asunnottomuuspäivät keräsivät yli 200 osallistujaa ja myös kehittäverkostot kokoontuivat. Järjestösihteeri valmisteli lokakuun aikana Asunnottomien yön tapahtumaa, joka pidettiin valtakunnallisesti 12 paikkakunnalla 17.10. Muiden paikkakuntien tapahtumista raportoitiiin Asunnottomien yön internetsivuilla sekä Aukki-lehden numerossa 3-4. Asunnottomien yön lehdistötilaisuus pidettiin ravintolalaiva Wäiskissä 15.10. Tilaisuuteen osallistui toimijoita ja muutamia median edustajia, mm. STT. Lehdistötilaisuudessa nostettiin esiin erityisesti nuorten hälyttävä asunnottomuustilanne sekä termi ”pätkaasunnottomuus”. Helsingin tapahtuma järjestettiin Hakaniemen torilla, jossa myös Tasavallan presidentti Tarja Halonen piipahti. Median edustajat halusivat löytää haastatteluun asunnottomia, joiden läsnäoloa rajoittivat sateinen ja kolea sää.

Järjestösihteeriä haastateltiin Radio Tradiossa 14.10 ja Nelosen uutisissa 17.10 Asunnottomien yöstä. Järjestösihteeri kommentoi myös STT:n toimittajalle Helsingin Sanomien uutista, jossa otettiin kantaa asunnottomien ohjaamiseen Espoosta Helsinkiin. Vva ry järjesti 17.10 myös hyväntekeväisyshuutokaupan, jossa tarkoituksena oli myydä etsivän työn käytössä ollut linja-auto. Meklarina toimi Raimo ”Höyry” Häyrinen. Bussia ei saatu huutokaupattua, mutta järjestön vapaaehtoisten kesken syntyi idea kehittää bussille uutta toimintaa. Asunnottomien yönä molemmat bussit olivat Hakaniementorilla. Vva ry järjesti myös Ravintolalaiva Wäiskissä tilaisuuden, jonka tarkoituksena oli tavoittaa nuorempia osallistujia. Tilaisuudessa esiintyi tunnettuja suomalaisia rap/hiphop/reggae artisteja. Asunnottomien yön järjestelyihin osallistui Vva ry:n henkilökunnan ja vapaaehtoisten lisäksi Laurea-ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoita. Järjestösihteeri esitteli 20.10 Vva ry:n toimintaa mahdollisena hankeyhteistyökumppanina Laurea-ammattikorkeakoulussa Otaniemessä.

Vva ry osallistui 21.10 - 25.10 Feantsan järjestämään asunnottomuusseminaariin ”*Sharing the power- Working together*” Kööpenhaminassa. Toiminnanjohtaja osallistui seminaarin sisältöjen valmisteluun Feantsan eurooppalaisessa osallisuusryhmässä vuosina 2007-2009. Seminaariin osallistuivat toiminnanjohtajan lisäksi järjestösihteeri, aluetyöntekijä, Aukki-lehden toimitussihteeri sekä kaksi asunnottomuutta kokenutta ”kokemusasiantuntijaa.” Lauantaina 24.10 tanskalainen asunnottomien organisaatio SAND järjesti asunnottomien oman verkostotapaamisen, johon osallistui 44 eri Euroopan maasta asunnottomuutta kokeneita henkilöitä. Ranskasta ja Tanskasta osallistui myös asuntoloissa asuvia henkilöitä. Vva ry:n toiminnanjohtaja ja tanskalaisen SAND-organisaation pääsihteeri Ask Svejstrup toimivat työpajan vetäjinä ja toimittivat työpajan tulokset Feantsan yleiskokoukseen. Vastaavaa tapaamista ei ole aikaisemmin järjestetty. Vva ry:tä edustivat Jari Tiilikainen ja Jorma Korhonen ja tulkkina toimi Vva ry:n järjestösihteeri.

Toiminnanjohtaja vastasi sosiaali- ja terveysministeri Liisa Hyssälän pyytämään STM:n järjestöpoliittisten linjausten pohdintaan marraskuussa. Aluetyöntekijä, toiminnanjohtaja ja matkalan kynnyksen toimipisteiden esimies osallistuivat 10.12 JÄRVI- hankkeen päätösseminaariin ”*Vaikutuksia ja vaikuttavuutta – järjestötoiminnan tulokset näkyväksi*”. Sällikodin hankevastaava osallistui *Kallio Kipinöi* - viikon Alppilan sosialistiseurain Assin järjestämän Porttikieltoklubin paneelikeskusteluun Kallion rauhattomuudesta Ravintola Bullmanissa 27.11.

Vva ry aloitti marraskuussa Euroopan köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen vuoden tapahtumien valmistelun. Järjestösihteeri oli perustamassa *Suvilahden Voimaa- urheilu- ja kulttuuriseuraa kaikille*. Seuran tarkoituksena on kulttuurin ja urheilun keinoin osallistaa ihmisiä toimimaan osana kansalaisyhteiskuntaa. Seura haluaa muistuttaa että harrastustoiminta ja kulttuuri eivät saa olla ainoastaan osa niiden elämää joilla on varaa siitä maksaa, vaan osallistumismahdollisuuksia täytyy tarjota myös niille joilla ei välttämättä ole siihen rahallisia resursseja. Suvilahden kaasukelloilla järjestettiin 14.12 Suvilahden Voiman avaustilaisuus, jossa seuran ideaa esiteltiin kutsuvieraille. Tilaisuutta sponsoroivat mm. Raha-automaattiyhdistys ja Y-säätiö.

1.2 Vertais- ja vapaaehtoistoiminta

Vertaistoiminnan- ja vapaaehtoistyön keskuksen (VEPA) toiminta kehitettiin alun perin yhteistyössä Kriminaalihuollon tukisäätiön, KRIS-Suomi ry:n sekä Vva ry:n vapaaehtoisten kanssa. Vepan toiminnasta Vva: lla vastasivat yksi palkattu vertaisohjaaja sekä vapaaehtoiset ja kaksi työharjoittelussa ollutta henkilöä. Vepassa kävi päivittäin 20 - 40 kävijää. Vepan 1-vuotissyntymäpäiviä ja avoimia ovia vietettiin 1.10. Suursiivous tehtiin lokakuun 28. päivänä. Vepasta on muodostunut kävijöiden oma tila, joka tavoittaa paljon pääkaupunkiseudulla olevia asunnottomia ja asunnon jo saaneita. Vertaistyöntekijät ohjaavat ja avustavat asunnottomia henkilöitä asunto- ja viranomaisasioissa. Vepassa on tiivis ja rento tunnelma ja siellä tarjotaan usein lahjoitusruokaa sekä kahvit. Maanantai-iltapäivisin Kris - Suomi ry piti vastaanottoa Vepan tiloissa.

Vepassa pidettiin perjantaisin nk. viikkopalaverit. Viikkopalavereiden tarkoituksena oli käydä läpi viikon kuulumiset ja tulevan viikon ohjelma, mutta myös varmistaa Vepassa toimivien harjoittelijoiden ja vertaistyöntekijöiden työssä jaksaminen. Järjestösihteeri ja työharjoittelija osallistuivat 27.10 Vety-ryhmän tapaamiseen. Vety-ryhmä toimii vertaistoimijoiden ja ammattityöntekijöiden yhteisenä keskusteluareenana. Yhden pariskunnan ja kolmen asunnottoman kanssa käytiin yhdessä Y-säätiön asuntojen asumishaastattelussa.

Vepassa ideoitiin huutokauppaamattomalle bussille oma hanke: ”Laguuni”, jossa vanha bussi remontoitetaan liikkuvaksi grillikahvilaksi. Grillikahvila työllistää jatkossa muutaman vaikeasti työllistettävän henkilön sekä tarjoaa tuetun toiminta-areenan yhdistyksen vapaaehtoisille, koevapaudessa oleville sekä työharjoittelijoille. Koska hanke ei ehtinyt yhdistyksen viralliseen toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon, hanke liitetään osaksi Köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen vuoden 2010 tapahtumia ja rahoitusta haetaan eri lähteistä. Kohtaamispaikan ohjaaja ja vapaaehtoiset liikkuvat bussilla muutamia kertoja kaupungilla ja yksi yhdistyksen aktiivijäsen käytti paljon aikaa bussin sähköjärjestelmien ja aggregaatin korjaukseen. Uuden vuoden aattona 31.12 Vepalaiset olivat liikkeellä bussilla aamuyöhön saakka ja tarjosivat lämmittelypaikan lisäksi pientä purtavaa kävijöille.

Vva ry: llä ollut työharjoittelija Jonna Köpilä ja järjestösihteeri Hanna Piirainen osallistuivat Kansalaistoiminta Areenan järjestämiin vapaaehtoistyön *Menu* messuihin Vanhalla ylioppilastalolla 1.12. Vva ry: n messuosastolla esiteltiin Vailla vakinaista asuntoa ry:n toimintaa yleisesti sekä kerrottiin vapaaehtoistyön mahdollisuuksista Vva: lla. Messuilla tavattiin myös sidosryhmiä sekä yhteistyökumppaneita. Raha-automaattiyhdistys kutsui järjestövaikuttajia ja vapaaehtoistyön koordinaattoreita kommentoimaan suunnitteilla olevaa vapaaehtoistyön tutkimusta 10.12. Vva:n järjestösihteeri osallistui tilaisuuteen.

Järjestösihteeri ja yksi Vva: n vapaaehtoinen Lahdesta osallistuivat EU-rahoitteiseen aikuis-koulutukseen (Grundvigt, Lifelong Learning Program) Romaniassa 12. - 18.11. Koulutuksen aiheena oli: *Miten nukketatteria voi käyttää sosiaalisen vuorovaikutuksen tukemiseen?* Koulutukseen osallistui sosiaali- ja terveysalan työntekijöitä kahdeksasta Eu-maasta. Koulutuksen jälkeen Vva käynnisti nukketatterit-projektin Suomessa. Projektin tarkoituksena on tuottaa asunnottomuusaiheinen nukketatteriesitys asunnottomien yöhön 2010. Prosessiin osallistuvat myös asunnottomuutta kokeneet Vva ry :n vapaaehtoiset. Projekti toteutettaneen Lahdessa.

1.2.1 Päihteetön saari- ja vertaistoiminta

1.2.2 Soldis

Vartiosaaren päivätoimintakeskusta vastapäätä mantereen puolella on Vva ry: n toinen saari- ja vapaaehtoisuuspaikka Soldis, jonka toiminnasta vastaa päihteetön vertaisyhteisö. Ajanjaksolla vertaisyhteisö kokoontui kolme kertaa viikossa, osallistujia oli keskimäärin 20 yhtä kertaa kohden. Saunapöydät ja tontin rakennus- sekä yleissiivous tehtiin talkootöinä kuukausittain. Sauna lämpeni syys- ja talviaikana säännöllisesti kahdesti viikossa. Uusi vesiputki asennettiin saunalta kai-

volle ja paikassa suoritettiin yleistä talvikuntoon laittamista. Pikkujoulujuhlat ryhmäyhteisön talolla vietettiin joulukuun puolessa välissä.

1.2.3 Vartiosaari

Olarinluoman vastaanottokodista, Koisonrannan päivystysyksiköstä sekä Hietaniemenkadun palvelukeskuksesta tehtiin työntekijöiden ja asiakkaiden kalastus- ja saunaretki Vartiosaa-reen 1.10. Moottorivene laitettiin talviteloille vapaaehtoisten voimin 14.10 ja keittiön remonttia jatkettiin. Unkarilainen vaihtotyöntekijä osallistui talkoisiin ja keittiöremonttiin yhdessä Sälli-kodin asukkaiden kanssa.

Vaikka Vartiosaaren varsinainen toiminta hiljeni, saarella odottivat asumispaikkaa kaksi asunnotonta pariskuntaa sekä yksi vankilasta vapautunut henkilö. Molemmille pariskunnille saatiin väliaikaiset majoitustilat entisestä Sahaajankadun asuntolasta Asunnottomien sosiaalipalveluiden kautta.

1.3 Asukki-lehti ja tiedotus

Asukkipalaverit pidettiin säännöllisesti kahden viikon välein Asukin toimituskunnan kanssa Vepan tai järjestön toimiston tiloissa. Asukki-lehden toimitus päätti siirtää Asukin ilmestymistä ja toimittaa Asukki-lehden numeron 3-4 ennen joulua. Taittajan sairastumisen vuoksi Asukkia ei saatu jakoon ennen joulua vaan numeron 3 – 4 / 2009 julkaiseminen siirtyi vuoden 2010 puolelle. Asukin toimituksen järjestäytymispalaveri pidettiin 10.11, jossa sovittiin lehden te-koon liittyvästä työnjaosta sekä suunniteltiin lehdelle uutta ulkoasua.

Vva ry: n vapaaehtoinen ja kokemustutkija Jorma Korhonen puhui omasta asunnottomuus-kokemuksestaan TV 2:n *Aamu sydämellä* ohjelmassa 29.11. Iltalehti kirjoitti numerossaan 17-18.10 jutun *Asunnoton jaksaa viinan voimalla*, jossa Vva: n kävijä Jan-Markus Saastamoinen luonnehtii itseään herrasmiespultsariksi. Helsingin Sanomat uutisoi bussin huuto-kaupan 18.10 otsikolla *”Asunnottomien yhdistyksen Yökiitäjä ei käynyt kaupaksi”*. Kesällä 2009 ranskalainen solidaarisuusjärjestö kävi haastattelemassa ja kuvaamassa asunnottomia Suomessa ja Euroopassa. *Alerte-lehti* ilmestyi lokakuussa 2009. Iltalehti teki jutun asunnottomasta naisesta Ninasta Vartiosaaressa sekä ajankohtaisesta asunnottomuustilanteesta. Juttu ilmestyi 21-22.11 otsikolla *”Niina asuu kadulla.”* Uutispäivä Demari otti kantaa 18.11 jutussaan *Vapautuvan vangin asunnonsaanti entistä vaikeampaa* vankien asunnottomuustilanteeseen. *Asu & Elä* 2/2009 lehdessä ilmestyi juttu *”Nal-seminaari piirsi kuvaa nuorten köyhyydestä”*. *Libero-lehdessä* 4/2009 ilmestyi sekä järjestösihteerin haastattelu *”Oikeus onnelliseen elämään”* sekä toiminnanjohtajan haastattelu *”Asunnottomuus ei ratkea, elleivät vuokrat laske”*.

Helsingin Sanomat otti kantaa 12.10: *”Kari Lensu etsii ovea asunnottomien yössä”*, Tiedonantaja 16.10: *”Lopetetaan asunnottomuus”*, Aamuposti 16.10: *”Asuntopula ajaa lapsuudenkotiin ja tuttujen sohville”* Helsingin Sanomat 17.10: *”Useimmat helsinkiläiset kannattavat asuntoloita kotinsa lähelle. Asuntoloiden vastustajat eivät yleensä tunne niiden asukkaita”* 18.10: *”Naapurikuntien epäillään usuttavan asunnottomia Helsinkiin”* ja *”Espoo kehotti asunnotonta miestä muuttamaan Helsinkiin”* 19.10: Perusturvajohtaja Metso: *”Espoossa on riittävästi asunnottomien hätämajoitusta”*, Itä-Hämeessä julkaistiin 24.10 juttu : *”Kodittomuudesta kallis lasku”* , johon haastateltiin toiminnanjohtajaa, Helsingin Sanomat 17.11: *”Asunnottoman pankkikortti on usein viinanmyyjän hallussa”*, mielipidepalsta 27.11: *”Asunnottomat tarvitsevat oman asiointipaikkansa”* Kriminaalihuollon tukisäätiön kommentti.

Vva ry:n toimitus/tiedotussihteerit vastasi Asunnottomien yön tiedotuksesta. Asunnottomien yön internetsivujen kokoamisesta ja päivityksestä vastasi Elokolo.

1.4 Tilaisuudet, tapahtumat ja vierailut

Toiminnanjohtaja ja Sällikodin hankevastaava osallistuivat Sininauhasäätiön järjestämään gaala-iltaan *”Hyväntekeväisyyttä ilman kattoa”* Helsingissä 1.10, jossa kerättiin rahaa Sini-

nauhasäätiön tekemälle asunnottomuustyölle. Lokakuun 8. päivä Vva ry vieraili Syväpuro-yhteisössä ja marraskuun 4. päivä tehtiin vierailu Pro - tukipisteeseen. Molempiin vierailuihin osallistui Vva ry: n henkilökunnan lisäksi opiskelijoita.

Vva: n toiminnanjohtaja sekä kaksi kokemusasiantuntijoiksi valmistunutta asunnottomuutta kokenutta henkilöä kertoivat Y-säätiön Y-päivillä 29.10 osallisuudesta Vva: lla sekä esittelivät Feantsan seminaaria varten tehdyn videon kokemustutkimuksesta. Y-päivillä käsiteltiin mm. hankintalain eri ulottuvuuksia, pitkäaikaisasunnottomuuden ohjelmaa sekä mielenterveyskuntoutujien palveluasumista. Sällikodin hankevastaava osallistui myös epäviralliseen verkostoitumistilaisuuteen Y-säätiöllä virallisen ohjelman jälkeen. Sällikodin hankevastaava Jussi Leh-tonen ja aluetyöntekijä osallistuivat Helsingin kaupungin järjestämään työseminaariin 11.11 Mielenterveyden keskusliitossa sekä Elämä on parasta huumetta ry: n järjestämään rahapeliseminaariin 12.11. *Miepäs*-työseminaarin tarkoituksena oli kerätä mielipiteitä eri toimijoilta siitä miten mielenterveys- ja päihdepalvelut tulisi järjestää Helsingissä.

Matalan kynnyksen toimipisteiden esimies ja toiminnanjohtaja osallistuivat Vantaan oman pitkäaikaisasunnottomuuden johtoryhmän kokoukseen 6.11, jossa esiteltiin mahdollisuutta perustaa Vva: n toimipiste Vantaalle. Aluetyöntekijä osallistui Pricewaterhousecoopersin järjestämän *Avoin raportti* –kilpailun palkintojenjakotilaisuuteen 4.12 Kansallissalissa Helsingissä. Vva ry lähetti kilpailuun vuosikertomuksensa 2008, muttei voinut osallistua kilpailuun, koska oli edellisvuonna voittaneena järjestönä kilpailukiellossa.

Toiminnanjohtaja osallistui vapaamuotoisen toiminnanjohtajaseuran seminaariin ja syystaapaamiseen Svenska social- och kommunalhögskolanissa 20.11. Seminaarissa kuultiin johtajuuskouluttaja Anne-Liisa Palmu-Joroisen ajatuksia luottamusjohtamisesta, kuultiin eläkkeelle jäävän A-klinikkasäätiön Lasse Murron ajatuksia järjestöjen asemasta ja tulevaisuudesta sekä julkaistiin toiminnanjohtajakysely, joka käsitteli valtakunnallisten järjestöjen toiminnanjohtajien työsuhteasioita. Vva: n toimintaan tutustui myös opiskelijoita Svenska social och kommunalhögskolanista 5.10. Helsingin kaupungin uusi asunnottomien kotikuntoutustiimi vieraili Vva ry:llä 3.12 ja lähityöhankkeen työntekijöitä 24.11 sopimassa yhteistyöstä. Rikosseuraamusviraston *Oma Koti*-hankkeen johtoryhmän kokous pidettiin 1.12., mutta Vva: n edustaja oli estynyt osallistumasta.

Joulukuun 22. päivä toiminnanjohtaja, matalan kynnyksen toimipisteiden esimies ja kohtaamispaikan ohjaaja olivat kertomassa Vva ry:n toiminnasta ja tulevaisuuden visiosta koskien Vantaalle perustettavaa toimipistettä Vantaan nuorisواسeman tiloissa. Kokouksessa oli läsnä laaja kokoonpano asunnottomuus- ja päihdetoimijoita Vantaan kaupungilta.

Vva: n edustajana *Maailma Kylässä 2010* -tapahtuman avajaistilaisuudessa 1.12. toimi yliopistoharjoittelija. Kohtaamispaikan ohjaaja osallistui Vinkku-projektin ohjausryhmän kokoukseen 14.12. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos THL järjesti 16.12 Euroopan köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen vuoden tapahtumien Info-tilaisuuden, jossa kerrottiin tulevan vuoden suunnitelmista ja kuultiin järjestöjen ajatuksia teemavuoteen liittyen.

1.5 Henkilökunta

Vailla vakinaista asuntoa ry:n pitkäaikainen työntekijä Marina Oinonen menehtyi sairaalassa 5.12. lyhyen sairauden jälkeen. Marinan muistoksi järjestettiin tilaisuus niin henkilökunnalle kuin Vva ry: n kävijöille. Marinan siunaustilaisuus pidettiin joulukuun 17. päivä Hietaniemen kappelissa, johon muutama henkilökunnan jäsenistä osallistui. Järjestö muisti edesmennyttä työntekijää 19.12 Helsingin Sanomien kuolinilmoituspalstalla.

Terveystieteiden opiskelija Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulusta suoritti harjoittelun Vva ry:ssä 12.10. - 6.11. osana *Hoitotyön asiantuntijuuden syventäminen* – opintokokonaisuutta. Joulukuussa sosiologian opiskelija Helsingin yliopistolta aloitti harjoittelun Asukki-lehden toimituksessa. Sosionomiopiskelija Tikkurilan Laurea-ammattikorkeakoulusta suoritti harjoittelujakson ajalla 28.10. – 8.12 Vva ry:ssä.

Syyskuussa aloittaneen Unkarilaisen sosiaalityöntekijän työvaihto päättyi 14.11. Vaihto tapahtui EU:n rahoittaman *Leonardo Staff Exchange Programin* kautta. Y-säätiö järjesti työntekijälle putkiremonttiin menossa olevan tyhjän asunnon vaihdon ajaksi. Asunnon muista kuluista ja kalustamisesta huolehtivat Vva ry ja sen vapaaehtoiset.

Koko henkilöstön kokoukset pidettiin kuukausittain ja toimipisteiden kokoukset tarpeen mukaan. Yökahvilan ja Kohtaamispaikan työntekijät sekä matalan kynnyksen toiminnan esimies kävivät osallistuvina työnohjaukseen. Sällikodin työntekijöillä ei ollut ajanjaksolla työnohjausta, koska työnohjaajan suosituksesta keväällä 2009 päättyneen intensiivisen työnohjausjakson jälkeen olisi hyvä pitää "sulattelutaukoa." Taloudellisen tilanteen vuoksi toiminnanjohtaja luopui omasta työnohjauksestaan ja osallistui Allianssi ry: n Kehityspiikki Oy: n järjestämään Opetusministeriön tukemaan järjestöjohton valmennukseen. Koulutus kestää kevääseen 2010 saakka.

1.6.1 Hallinto ja talous

Vailla vakinaista asuntoa ry:n hallitus kokoontui ajanjaksolla kerran. Raha-automaattiyhdistyksen rahoitusehdotus julkaistiin 17.12 ja Vva ry: lle ehdotettiin 14 000 euroa vähemmän kuin hakemuksessa oli haettu. Marraskuussa Vva haki Vepalaisten ideoimalle bussihankkeelle rahoitusta Helsingin kaupungin henkilöstökeskukselta.

Taloudellisen tilanteen vuoksi Vva ry aloitti yt-neuvottelut vakinaisen henkilökunnan kanssa 6.10. Vva ry haki Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnalta lisärahoitusta lomautusten välttämiseksi ja kysyi myös yhteistyökumppaneiltaan alustavasti töitä työntekijöilleen lomautuksen ajaksi. Yksi työntekijä aloittikin työt Sininauhasäätiön asumisyksikkö Pessissä ja Illusiasa, mutta joutui sairasloman vuoksi jättäytymään pois. Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta päätti joulukuun kokouksessaan myöntää yhdistykselle 15 000 euron lisärahan ja lomautuksilta vältyttiin. Raha-automaattiyhdistys selvitti järjestöjen AK-avustusten käyttöä lokakuussa pyytämällä selvityksiä Ak-avustusten käytöstä ajalta tammi-elokuu 2009.

Vva ry ei lähettänyt joulutervehdyksiä, mutta muisti tukijoitaan sekä lähimpiä yhteistyökumppaneitaan muulla tavoin.

2 VALTAKUNNALLINEN ALUETYÖ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Mielenterveyden keskusliitto ja Diakonia-ammattikorkeakoulu yhteistyössä Vailla vakinaista asuntoa ry:n, Kris-Suomi ry:n ja Alvi ry:n kanssa järjestävät Helsingissä 2010 kokemusarvioitsijakoulutuksen. Hakuaika käynnistettiin lokakuun 16. päivä, jonka jälkeen koulutuksen aktiivinen tiedottaminen alkoi niin yhteistyökumppaneille kuin Vva ry: n eri toimipisteissä käyville henkilöille. Aluetyöntekijä kävi yhdessä Diakin tutkimuspäällikkö Susanna Hyvärin ja kokemusasiantuntija Jorma Korhosen kanssa päiväkeskus Stoorissa, Itiksen Auringossa ja Sällikodissa 25.11 kertomassa koulutuksesta ja vastaamassa kysymyksiin. Aluetyöntekijä tulee toimimaan koulutuksen aikana koulutettavien yhteyshenkilönä.

Keväällä 2009 toteutetun kokemustutkijakoulutuksen jälkeinen työskentely jatkui Tampereella ja tapaamisia pidettiin kaksi marras- ja joulukuun aikana. Lisäksi Vailla vakinaista asuntoa ry:n toimistolla oli tapaamisia helsinkiläisten kokemusasiantuntijoiden kesken, joiden yhteys- ja tukihenkilönä aluetyöntekijä toimi.

Vailla vakinaista asuntoa ry on toteuttamassa lokakuussa 2010 valokuvanäyttelyä Kiasmassa. Tapahtuma tulee olemaan osa Köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen vuoden tapahtumia. Näyttelyn materiaalin tulevat tuottamaan asunnottomat ja asunnottomuutta kokeneet ammattivalokuvaajien avustuksella. Työryhmä kokoontui loka-joulukuussa viisi kertaa; 28.10., 5.11. ja 19.11. Lisäksi tulevaan näyttelytilaan käytiin tutustumassa nykytaidemuuseumi Kiasmassa amanuenssi Jari-Pekka Vanhalan johdolla. Vuoden viimeisen tapaamisen yhteydessä pidettiin puuro- ja glögijuhlat 11.12 Vva ry: n tiloissa. Tapaamiset järjestettiin järjestön

toimitiloissa ja pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccan tiloissa. Tapaamiisiin osallistui myös järjestön jäseniä, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tulevaa projektia kohtaan.

Asunnottomien yö -tapahtumaan aluetyöntekijä osallistui lokakuun 17. päivä Hakaniemen torilla, jossa Vailla vakinaista asuntoa ry:llä oli oma pisteensä. Aluetyöntekijä osallistui Euroopan asunnottomien puolesta toimivien kansalaisjärjestöjen liiton FEANTSAN seminaariin Kööpenhaminassa 22-24.10. Seminaarin aiheena oli asunnottomien osallisuus.

Aluetyöntekijä osallistui tarkasteltavien kuukausien aikana erilaisiin seminaareihin, kuten Vantaan sosiaalifoorumin tilaisuuteen 2.10, jossa aiheena oli *Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokemusrviointi ja käytännön kokemuksia*. Aiheesta oli puhumassa Mielenterveyden keskusliiton tutkimuspäällikkö Markku Salo yhdessä kokemusrviointisijoiden ja -tutkijoiden kanssa. Lisäksi aluetyöntekijä osallistui valtakunnalliseen asunnottomuusseminaariin 16.10, joka toteutettiin teemalla *Arvostamme ihmistä – mahdollistamme asumisen*. Helsingin mielenterveys ja päihdepalveluiden kehittämisen keskustelutilaisuuteen aluetyöntekijä osallistui 11.11. Mielenterveysmessujen yhteydessä Wanhassa satamassa pidettyyn *Kokemuksellisuus hyvän palvelun mittarina* -seminaariin aluetyöntekijä osallistui 17.11.

Aluetyöntekijä toimi hänen Unkarista vaihdossa ollut työntekijä Agnes Tarin yhdyshenkilönä yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Harjoittelu päättyi marraskuussa. Vailla vakinaista asuntoa ry:n sisäisiin kehittämispäiviin aluetyöntekijä myös osallistui. Järjestön suunnitelmiin avata toimipiste Vantaalle vuoden 2010 aikana liittyen käytiin keskusteluja marras- ja joulukuun aikana. Helsingin kaupungin sosiaaliviraston lähityöhankkeen työntekijät kävivät kertomassa toiminnastaan ja keskustelemassa yhteistyökuvioista järjestön kanssa.

3 MATALAN KYNNYKSEN TOIMIPISTEET

3.1 Kohtaamispaikka

3.1.2 Raportti toiminnasta ajalta loka - joulukuu 2009

Loka-joulukuun aikana Kohtaamispaikka tuli tutuksi monelle eri alan opiskelijalle; jotka olivat kiinnostuneita asunnottomuudesta Suomessa ja pääkaupunkiseudulla tai suorittamassa muutoin opintojaan. Laurean ensimmäisen vuoden rikosseuraamusalan opiskelijoita oli tutustumassa vuorovaikutukseen seuraamalla muutaman päivän ajan vuorovaikutustilanteita kävijöiden kanssa ja toimintaan tutustuivat myös kaikki Vva ry:ssä ajanjaksolla harjoittelijoina olleet henkilöt. Toinen ohjaajista suoritti näyttöviikon Stoorissa 7.-11.12. osana päihdetyön ammattitutkintoa.

Kohtaamispaikka oli marraskuussa osittain suljettuna, koska toinen ohjaaja piti kertyneitä vapaita ja toinen ohjaaja työskenteli osittain vapaaehtoiskeskus Vepassa; vei kävijöitä mm. Hangonkadun katkaisuasemalle sekä eri viranomaistahojen luo. Vepassa tarjottiin joka päivä maksuton ruoka. 27.11. pidetyn pikkujoulujuhlan yhteydessä kahden päivän aikana kävi lähes 70 kävijää. Ajanjaksolla loka- joulukuu ei järjestetty yhtään taidepäivää. Aiemmin syksyn aikana pidettiin kolme taidepäivää.

Tarinatupa pidettiin lokakuussa kaksi kertaa. Lokakuun ensimmäinen Tarinatupa oli hieman muunneltu versio Tarinatuvasta, koska perinteinen keskusteluryhmä toimi nyt hajautettuna ja yhdistettynä Vepan 1-vuotisjuhlien kanssa. Juhlien yhteydessä Kohtaamispaikka informoi mahdollisuudesta kahdenkeskiseen keskusteluun joko seurakunnan työntekijän tai Kohtaamispaikan ohjaajien kanssa. Lokakuun toisessa Tarinatuvassa oli paikalla kolme kävijää sekä ohjaajat. Marraskuun lopulla vietettiin yksi tarinatupa, jolloin seurakunnan työntekijä, seitsemän kävijää ja ohjaajat keskustelivat köyhyydestä, asunnottomuudesta ja elämästä yleisesti. Silloin sovittiin myös, että joulukuun tarinatuvat perutaan Vva ry:n vakinaisen henkilökunnan mahdollisen lomautuksen vuoksi eikä ohjaajien tavoitettavuus ole syntyneessä tilanteessa todennäköistä Tarinatupien pitämisen kannalta.

Kohtaamispaikassa pidettiin 17.12. kävijöille tarkoitettu tilaisuus, jossa oli mahdollisuus muistella edesmennyttä työntekijää sekä kirjoittaa nimensä adressiin. Alppilan seurakunnan diakoni Nina Klemmt oli myös paikalla. Tilaisuus keräsi runsaasti osanottajia ja adressi täyttyi kävijöiden jättämistä viesteistä ja runoista sekä puumerkeistä muistoksi ja kunnianosoitukseksi omaisille.

Terveyspäiviä järjestettiin lokakuussa neljänä tiistaina. Ruoka valmistettiin vertaistoimintakeskuksen keittiössä ja tarjottiin kävijöille Vaasankadun Kohtaamispaikassa. Marraskuussa terveyspäivä järjestettiin yhtenä tiistaina. Marraskuussa sovittiin, että taloudellisen tilanteen vuoksi terveyspäiviä ei järjestetä joulukuussa. Mainittakoon, että Vepa sai paljon lahjoituksena elintarvikkeita ja siten kävijöille järjestyi lähes päivittäin jotain syötävää. Alppilan seurakunta myönsi ajanjaksolla neljä maksusitoumusta kävijöille jalkahoitoon, joista kolme käytettiin lokakuun aikana kävijöiden tarpeisiin.

3.1.3 Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa

Kohtaamispaikkaan saapui lokakuussa 70-luvulla syntynyt melko hyväkuntoiselta vaikuttava nainen, joka oli ollut asunnoton vuodesta 2006. Hän pyrki parantamaan elämäntilannettaan. Haastattelun aikana selvisi, että asuntoa tarvittiin pariskunnalle mutta sitä haki ainoastaan nainen, jonka luottotiedot olivat paremmassa kunnossa. Kohtaamispaikan ohjaaja laati pariskunnan pyynnöstä muutamia asuntohakemuksia, joista yksi tehtiin Y-säätiölle sosiaalisin perustein myönnettäviin asuntoihin. Lisäksi ohjaaja soitti säätiön työntekijälle tiedustellakseen säätiön asunnonsaantimahdollisuuksia. Virkailija kertoi, että jonossa oli 600 hakijaa ja että tilanne oli hankala yksittäistä asunnonhakijaa ajatellen. Pariskunnalle järjestyi kuitenkin mahdollisuus väliaikaiseen asuntoon Asunnottomien sosiaalipalveluiden kautta.

Lokakuussa Kohtaamispaikkaan saapui vakavanoloinen 40-vuotias Helsingissä kirjoilla oleva mies. Hänen syvin huolenaiheensa olivat ympäri Suomea huostaanotetut lapset, joita isällä oli kova ikävä. Lasten näkeminen joko yhtä aikaa tai erikseen oli mahdotonta tilanteessa, jossa mies on asunnoton sekä varaton. Hän oli asunut kertomansa mukaan ex-naisystävänsä luona, joka oli päättänyt jättää miehen lyhyen seurustelun jälkeen. Mies oli kovista kokemuksistaan huolimatta yrittänyt selvittää tilannettaan ja halusi vähentää alkoholin käyttöään sekä olla isä maantieteellisesti lähimpänä asuville lapsilleen. Vaikka mies oli hyvin väsynyt, hän oli päättänyt kerätä voimansa pyytääkseen apua tilanteeseensa. Kohtaamispaikan ohjaaja sitoutui auttamaan miestä, joka kääntyi alussa päivittämään päihdekäyttöön liittyvän tilanteensa A-klinikkasäätiöllä.

Lokakuussa Kohtaamispaikkaan saapui ulkomailta Suomeen takaisin muuttanut vuonna 1936 syntynyt romanimies, joka ei voinut asua naisystävänsä kanssa. Mies oli kirjautunut asunnottomaksi asunnonhakijaksi Helsinkiin. Miehellä oli takanaan pitkiä vankilajaksoja, mutta hän oli sovittanut rikoksensa eikä halunnut palata samalle tielle uudestaan. Ohjaaja suositeli hänelle ikääntyville helsinkiläisille miehille suunnattuja Suojapirtti ry:n tai Diakonissalaitoksen tarjoamia palveluja. Marraskuussa miehestä ei kuulunut mitään.

Kohtaamispaikkaan saapui vuonna 1959 syntynyt mies, jonka historiaan liittyi pitkä avioliitto, lasten hoitoa ja paikka arvostetussa työssä. Mies oli ajautunut asunnottomaksi avioerossa ja kokenut elämänsä omien sanojensa mukaan ”ajelehtimiseksi ilman päämäärää”. Mies oli kuitenkin halunnut hakeutua palvelujen piiriin, koska oli kaivannut juttuseuraa. Hän koki tilanteensa todella vaikeaksi, koska hän oli menettänyt luottotietonsa. Miehellä oli kontakteja A-klinikkasäätiöön ja työvoimatoimistoon tavoitteena lyhyt koulutus ja työpaikka. Tavoitteena oli myös tavata säännöllisesti lapsia. Mies kertoi suhtautuvansa vakavasti oman tilanteensa parantamiseen ja toivoi saavansa vuokra- tai tukiasunnon. Kohtaamispaikan ohjaaja kannusti miestä hakemaan asuntoa sosiaalityöntekijän avustuksella. Ohjaaja auttoi vuokra-asuntohakemusten täyttämässä ja kehotti miestä kääntymään velkaneuvojan puoleen.

3.1.4 Kohtaamispaikan kävijätilasto – käyntikerrat

3 kk	Miehet	Naiset	x 2	Yhteensä
Lokakuu	128	30	14	172
Marraskuu	181	28	17	226
Joulukuu	78	17	10	105
Yhteensä:	387	75	41	503

Kohtaamispaikka:

Kävijöitä vuoden 2009 aikana: 2033

Kävijöitä koko toiminnan aikana: 22 333

3.2 Arskan pesula

3.2.1 Raportti toiminnasta ajalta loka – joulukuu 2009

Loka-joulukuun aikana Arskan pesulan aukiolo oli sidoksissa Kohtaamispaikan aukioloihin, minkä vuoksi kävijöitä ”Arskassa” oli satunnaisesti. VEPAN puolelta jaettiin runsaasti vaatteita niitä tarvitseville.

3.2.2 Arskan pesulan käyntimäärät loka - joulukuu 2009

3 KK	KÄVIJÄT	SUIHKU
Lokakuu	3	2
Marraskuu	2	0
Joulukuu	3	1
Yhteensä:	8	3

Arskan pesula:

Käyntejä vuonna 2009: 105

Käyntejä koko toiminnan aikana: 4 394

3.3 Yökahvila Kalkkers

3.3.1 Raportti toiminnasta ajalta loka - joulukuu 2009

Lokakuussa 30.10 pidettiin matalan kynnyksen toimintojen kehittämis- ja arviointipäivä, joka sisälsi yhteistyöpalaverin Hietaniemen palvelukeskuksen kanssa. Kehittämisspäivää varjosti tieto lomautusuhkasta, mutta päivä päätettiin kuitenkin pitää. Kehittämisspäivillä mietittiin miten matalan kynnyksen toiminnan mahdollinen siirtäminen Sininauhasäätiön tiloihin muuttaisi toimintaa ja mitä etuja ja haittoja siitä seuraisi. Miten ihmiset löytävät uuden paikan, ketä yökahvilaan tulisi ja miten vaikeasti muutenkin asutettavat saataisiin asumaan? Todettiin Hietaniemenkadun palvelukeskuksen avautumisen vähentäneen yökahvilan kävijämääriä radikaalisti. Järjestelmällisen ohjauksen ansiosta yhä useampi kävijä saatiin kuitenkin yöpymään Hietaniemeen. Yhteistyö muiden organisaatioiden kanssa mietitytti, yöaikaan asunnottomia palvelevien paikkojen yhteistyö nähtiin tärkeäksi päällekkäisyyksien välttämiseksi. Päivän aikana pohdittiin myös keinoja yhdistyksen rahoituksen epävarmuuden sietämiseksi. Etsivässä työssä oli kohdattu pääosin mielenterveysongelmista kärsiviä ulkona asuvia/oleskeleviä. Yökahvilassa kävijät olivat olleet henkilöitä joiden pääsy Hietaniemenkadulle

oli evätty, henkilöitä jotka eivät päihtymyksen vuoksi päässeet kotiinsa/yöpaikkaansa, kävijöitä jotka olivat pitkään käyneet yökahvilassa, henkilöitä jotka olivat joutuneet pois rapusta keskellä yötä, yöaikaan liikkuvia huumausaineiden käyttäjiä, ulkopaikkakuntalaisia ja ulkomaalaisia. Myös poliisi oli tuonut kävijöitä ja sosiaalipäivystys ohjannut. Jotkut kävijät eivät olleet halukkaita ottamaan vastaan muuta asumismuotoa kuin vuokra-asunnon.

Marraskuussa Kalkkersissa oli kävijöitä 112, joista miehiä oli 94 ja naisia 18. Kalkkers oli avoinna 16 yönä marraskuussa, koska toinen työpareista oli sairaslomalla. Kävijät tulivat Yökahvilaan koska siellä oli rauhallista, turvallista, he eivät jaksaneet ajaa ratikalla, kalkkersissa oli tilaa ja tavarat pysyivät tallella.

Ote marraskuun raportista 2009

* Yöpyi vakituisesti Hietaniemessä, mutta kävi satunnaisesti Kalkkersissa	12
* Osalla oli porttikielto Hietaniemen palvelukeskukseen (jäänyt kalkkersiin)	6
* Osa ei halunnut tai jaksanut mennä Hietaniemeen	8
* Osalle ei ollut kelvannut Hietaniemen palvelukeskuksen tukiasunto	2
* Osalle oli luvattu yöpaikka, mutta halusi Kalkkersiin kahville	1
* Osalla oli vakituinen (3 kk) paikka Hietsussa, mutta halusi Kalkkersiin	1
* Osa oli ulkona ja ilman asuntoa ja ohjattu Hietaniemeen	7
* Osalla oli asuntolapaikka, mutta eivät päässeet humalassa asuntolaan sisään	15
* Osalla oli paikka tukiasunnossa, jonne ei mennyt	10
* Osa kävijöistä tuli vieraspaikkakunnista, eikä heillä ollut muutakaan paikkaa	9
* Osa kävijöistä asui kotonaan, mutta eivät halunneet lähteä pois koska ei ollut rahaa	2
jalat eivät kantaneet	1
jalka oli paketissa	1
oli ilman kenkiä	1
oli tullut juuri vankilasta	2
oli tullut putkasta	1
oli tullut sällikodista	1
oli tullut lämmittelemään	6
oli tullut Kalkkersiin juttelemaan ja kahville	26
* Yhteensä	112

Joulukuussa Kalkkers oli avoinna 11/31 yönä. Käyntikertoja joulukuussa kertyi 62 joista miehiä oli 59 ja naisia oli 3. Uusia kävijöitä oli 2. Yhteensä eri kävijöitä oli 41. Käyntikertoja vuoden 2009 aikana oli 3645. Käyntikertoja koko toiminnan aikana oli joulukuuhun mennessä 123 468. Kahvilan kiinnioloon vaikutti se ettei sairastuneen henkilökunnan tilalle voitu palkata sijaisia, joten Kalkkers pidettiin avoinna kahden henkilön voimin. Joulukuussa järjestön taloudellisesta tilanteesta johtuen Yökiitäjän ja Kalkkersin toimintaa lomitettiin siten että viikonloppuina vain jompikumpi oli avoinna/liikkeellä. Tämä vaikutti myös Kalkkersin kiinnioloon. Joulukuussa pidettiin koko henkilöstön kuukausikokous sekä järjestön pitkäaikaisen työntekijän äkillisen menehtymisen vuoksi pidetty muistotilaisuus. Ko. päivä vaikutti myös Kalkkersin aukioloaikoihin. Samoin taloudellisin perustein Kalkkers pidettiin kiinni vuodenvaihteen yli. Myös joulukuun aikana Kalkkersin kävijöitä ohjattiin asumispalveluiden piiriin, ensisijaisesti Hietaniemenkadun asunnottomien palvelukeskukseen.

3.3.3 Yökahvila Kalkkersin käyntimäärät 2009

3 kk	Miehet	Naiset	Yhteensä
Lokakuu	90	7	97
Marraskuu	94	18	112
Joulukuu	59	3	62
Yhteensä	243	28	271
KOKO vuosi			3645

3.3.4.1 Yökahvila Kalkkers; kävijät koko toiminnan aikana ja käyntikerrat /kk

	Kävijät koko toiminnan aikana	Käyntikerrat /kuukausi
Lokakuu	119 711	97
Marraskuu	119 823	112
Joulukuu	123 468	62

3.4 Etsivä Työ - Yökiitäjä

3.4.1 Raportti toiminnasta ajalta loka - joulukuu 2009

3.4.2 Yökiitäjä-auto lokakuu 2009

Yökiitäjä liikennöi lokakuussa 13 yönä. Talven tuloon varauduttiin lisäämällä autoon talvi-vaatetusta. Vaatteita jaettiin lokakuussa syyskuuhun verrattuna enemmän. Yökiitäjän kävijäkunta pysyi melko vakiona: uusia kävijöitä tuli mm. muualta pääkaupunkiseudun kunnista. Yökiitäjän havaintojen mukaan ympäristökunnista saapuu Helsingin ydinkeskustaan kävijöitä yhä enenevässä määrin.

Lokakuussa 2009 Yökiitäjä aloitti postitalon edustalta kartoittaen rautatieaseman sekä tunnelin ympäristöineen. Seuraavaksi siirryttiin Kamppi – Foorumin alueelle, jossa jalkautuen kartoitettiin alueen ympäristöä. Ydinkeskustan kierrokseen sisältyi torit sekä yleiset käymälät. Keskiyön aikaan Yökiitäjä kävi kartoittamassa kävijäkuntaa yökahvila Kalkkersissa. Tämän jälkeen siirryttiin kohti Itä- Helsinkiä, johon kuului Herttoniemen asemat ympäristöineen, kulttuurikeskus Stoa aukio ympäristöineen sekä Itäkeskuksen metroasema ympäristöineen. Uusia kävijöitä yökiitäjä tavoitti mm. Rautatieasemalta, Aikatalosta sekä Kaivopihalta. Yökiitäjä Lepakko-autoon vaihdettiin talvirenkaat tulevia kelejä ajatellen.

Valtakunnallista asunnottomien ja syrjäytyneiden päivää vietettiin 17.10. Yökiitäjä oli mukana päivän tapahtumissa osallistumalla erinäisiin tehtäviin sekä tilaisuuksiin. Yön aikana Yökiitäjä kävi myös tutustumassa Myllypuron sekä Alppilan kirkon järjestämiin tilaisuuksiin. Lokakuun aikana Yökiitäjässä oli Vva ry:llä vaihtotyöntekijänä ollut Agnes Tar sekä Helsingin Diakoniasalaitokselta sairaanhoitaja opiskelija Ritva Ojala; he olivat mukana kahtena yönä. Yökiitäjä vaihtoi tietoja asunnottomien liikkeistä mm. vartioiden kanssa. Vartijoiden mukaan asunnottomien tilanne näyttää olevan ennallaan.

Kävijöitä	45
Uusia kävijöitä	6
Miehiä	44
Naisia	1
Vva	45

3.4.3 Yökiitäjä-auto marraskuu 2009

Yökiitäjä liikennöi marraskuussa 12 yönä. Kaksi yötä jäi pois henkilökunnan vapaapäivien vuoksi. Marraskuu oli varsin synkkä ja sateinen: tämä näkyi aavistuksen pienempänä kävijämääränä verrattuna lokakuuhun. Yökiitäjän havainnoinnin mukaan Hietaniemen palvelukeskukseen on löytänyt tiensä moni Yökiitäjässä vierailut kävijä. Joidenkin kävijöiden ongelmaksi ovat nousseet erimielisyydet palvelukeskuksen muiden kävijöiden kanssa (mm. velat, uhkailut). Tämän seurauksena osa kävijöistä ei voinut/uskaltanut mennä palvelukeskukseen ko. syiden vuoksi. Myös omalla käyttäytymisellä oli syy/seuraus olla menemättä palvelukes-

kukseen. Yökiitäjä sai jälleen muutaman puhelun yksityisiltä kansalaisilta, jotka olivat huolissaan asunnottomista ihmisistä kotiensa läheisyydessä. Yökiitäjä sai myös tiedon erään vakiokävijän kuolemasta joka informatiivisena tietona oli tärkeä asia Yökiitäjän henkilökunnalle. Uusia kävijöitä löytyi mm. asematunnelista, Eläintarhan Nesteeltä, Haagan Shelliltä ja Kaisaniemen puiston lähetyviltä.

Marraskuussa tapahtumien osalta Yökiitäjä oli mukana Kohtaamispaikassa pidetyssä palaverissa 24.11. Helsingin kaupungin sosiaaliviraston Lähiyöhankehen henkilökunnan kanssa, jossa projektivastaava Päivi Männistö kertoi toiminnan sisällöstä sekä Asson organisaatiomuutoksista. Tarkoituksena oli lisätä yhteistyötä Vva: n kanssa, jossa Yökiitäjällä on myös merkittävä tehtävä öiseen aikaan tapahtuvana etsivänä työnä.

Kävijöitä	41
Uusia kävijöitä	4
Miehiä	40
Naisia	1
Vva	37

3.4.5 Yökiitäjä- auto joulukuu 2009

Yökiitäjän etsivän työn partio liikennöi joulukuussa 2009 15 yönä. Joulukuu oli etsivän työn osalta varsin kylmä ja luminen: pakkasen laski muutamina öinä alle miinus 20 celsius astetta. Myös runsas lumentulo aiheutti ajottain ongelmia liikenteessä. Vaatetuksen jako pakkasten johdosta lisääntyi huomattavasti. Kylmyys näkyi myös vakavina paleltumisvammoina. Julkisuudessaakin ollut ilmoitus n. 30-vuotiaan miehen löytymisestä vähissä vaatteissa ydinkeskustan alueelta aiheutti kävijäkunnassamme keskustelua. Toinen paleltumisvammoja saanut henkilö tuli Yökiitäjän tietoon sosiaaliviraston lähiyöhankehen yhteistyön kautta. Yökiitäjä ei siis näissä tapauksissa ollut mukana muutoin kuin yhteistyökumppanina. Yökiitäjä tavoitti myös pitkään kadoksissa olleen kävijän, joka oli pitkällisten ponnistelujen jälkeen siirtynyt asteittain Hietaniemen palvelukeskukseen, jossa hän oli yöpynyt suurimman osan öistään.

Yökiitäjän kävijämäärä oli marraskuuhun verraten hieman nousussa, uusia kävijöitä tavoitettiin mm. Rautatieasemalta, Malmin aseman ympäristöstä sekä vantaalainen kävijä Kiasman aukiolta. Lisäksi Yökiitäjä tavoitti erään kävijän Johanneksen kirkon portailta nukkumasta. Hänen kanssaan yhteistyö oli erittäin vaikeaa. Kovimmilla pakkasilla tämä kävijä oli kuitenkin löytänyt jonkun muun yöpymispaikan.

Joulukuussa 2009 Yökiitäjä aloitti noin klo 21.00 Helsingin rautatieasemalta kartoittaen asematunnelin ympäristöineen, josta se siirtyi tunnelin yläpuolelle metroaseman sisäänkäynnin kohdalle. Yökiitäjä jatkoi tästä torien, yleisten käymälöiden yms. kartoittamista. Puolenyön aikaan Yökiitäjä kävi Kalkkersin edustalla ja tiloissa. Yökahvilan aukioloaikoja vähennettiin loppuvuotta kohden sairaspöissaolujen takia, mistä informoitiin kävijäkuntaa. Tästä Yökiitäjä siirtyi Malmin – Pukimäen suuntaan, missä kartoitettiin asemien ympäristöt ja muutamat kävijöiden kokoontumispaikat sekä Malmin uimahallin ympäristö. Aamuyöstä palattiin keskustan suuntaan öisin auki oleville huoltoasemille sekä Hietaniemen palvelukeskuksen lähiympäristöön.

Joulukuussa 2009 yökiitäjä osallistui 10.12 Helsingin etsivän työn seminaariin, jossa aiheina oli mm. etsivä työ internetin välityksellä sekä yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kesken. Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnan myöntämä avustus pelasti myös Yökiitäjän toiminnan joulukuussa. Mikäli avustusta ei olisi myönnetty, olisi Yökiitäjä ollut liikenteessä vain muutamana yönä joulukuun aikana.

Kävijöitä	48
Miehiä	48
Naisia	0
Uusia	3
Vva	40

3.4.6 Yökiittäjä heinäkuu 2006 – joulukuu 2009

Käyntejä/tapaamiskertoja	2058
Uusia kävijöitä	422
Miehiä	822
Naisia	79
Vva	529
Liikennöidyt yöt	486

Poliisi	5
Ambulanssi	6
Sahaajankadun ensisuoja	8
Hietaniemenkadun palvelukeskus	5
Sairaala	2
Päivystävä lääkäri	1

3.5 Työturvallisuus matalan kynnyksen toimipisteissä

Työturvallisuuden kannalta ajanjakso loka - marraskuu sujui rauhallisesti. Kävijöille ei ole jouduttu uhkaavan käytöksen vuoksi hälyttämään virkavaltaa tai vartijoita. Joulukuussa tehtiin ennalta ehkäisevä tuholaiistorjunta Vepan, Kohtaamispaikan/Kalkkersin tiloissa sekä vaa-tevarastossa. Ko. torjunta suoritetaan noin kolmen kuukauden välein.

Kohtaamispaikasta tehdyt hälytykset loka - joulukuussa 2009

Hälytykset	Poliisi	Ambulanssi	G4S
Lokakuu	0	0	0
Marraskuu	0	0	0
Joulukuu	0	0	0
Yhteensä:	0	0	0

Kalkkersista tehdyt hälytykset loka - joulukuussa 2009

Hälytykset	Poliisi	Ambulanssi	G4S
Lokakuu	0	0	0
Marraskuu	0	0	0
Joulukuu	0	0	0
Yhteensä:	0	0	0

4 PROJEKTIT

4.1 SÄLLIKOTI

4.1.1 Raportti toiminnasta ajalta loka - joulukuu 2009

Loppuvuosi 2009 oli asumisen häiriöiden kannalta melko samanlainen kuin vuosi muutenkin. Vakavia häiriötilanteita oli melko vähän, vartijat tai poliisi jouduttiin kutsumaan, joko selvitte-

lemään konflikteja tai poistamaan ulkopuolisia 2-3 kertaa kuukaudessa. Pienempiä ongelmatilanteita, jotka vaativat ohjaajan puuttumista, oli kuitenkin melko säännöllisesti. Olennaisinta rauhoittumista alkuvuoteen verrattuna ei saatu aikaan ja asukkaat tarvitsivat yhä säännöllisesti tukea henkilökunnalta asumisrauhan säilyttämisessä.

Yhteisötilaisuudet, iltakahvit ja viikottaiset yhteisökokoukset, sujuivat melko hyvin ja kokouksissa pystyttiin käsittelemään yhteisön ongelmia sekä yhteisiä asioita. Kokousten läpivieminen ja suunnittelu pysyi kuitenkin pääosin henkilökunnan tehtävänä. Vastuun siirtäminen näistä tehtävistä asukkaille ei ole onnistunut. Asukkaiden osallisuus ja vastuu omasta asumisestaan kasvaisi, jos he vastaisivat myös yhden keskeisen ongelman käsittelymenetelmän toiminnasta. Tähän ei ole kuitenkaan vielä päästy, joten yhteisökokouksen toiminnassa on vielä paljon kehitettävää.

Lokakuu alkoi henkilökunnan työryhmäpäivällä, jossa suunniteltiin loppuvuoden toimintaa. Viikolle 41 suunniteltu yhteinen retki Vartiosaareen peruuntui sään vuoksi. Vartiosaaressa oli kuitenkin Sällikodin miehiä joulukuulle asti. 17.10 oli asunnottomien yö, Vva ry: n vanha yökiitäjäbussi oli Hakaniemen torilla ja moni Sällikodin asukas osallistui tilaisuuteen ja sen valmisteluihin yhdessä muiden Vva: n vapaaehtoisten kanssa. Sällikodin asukas voitti perinteisen saappaanheittokilpailun, joka tällä kertaa käytiin ilman asunnottomuusvuositasoitusta, hankevästääva tuli toiseksi. Sällikodin panos oli niin vahva että päätettiin haastaa ensi vuonna muita yhteisöjä joukkuekilpailuun.

Sällikodin hankevästääva osallistui 16.10 pidettyyn asunnottomuusseminaariin ja esitteli Sällikodista saatuja kokemuksia yhdessä Jyväskylän Katulähetyksen Erkki Arvajan ja Stakesin tutkijan Jouko Karjalaisen kanssa käydyssä dialogissa.

Vva:n harjoittelija oli Sällikodissa ajalla 22-23.10 ja unkarilainen vaihdossa ollut työntekijä ollut Agnes oli myös viikon Sällikodissa. Sosiaaliviraston johtaja Paavo Voutilainen vieraili Sällikodin asukkaan luona 23.10.

Marraskuun 5. päivänä aloitti yksi henkilö kuukauden työelämävalmennuksen Sällikodissa. 17.11. Metropolian ensihoitaja/palomies opiskelijat tutustuivat Sällikodin toimintaan ja 19.11. Laureasta oli sosionomiopiskelijaryhmä tutustumiskäynnillä. Laurean opiskelijaryhmä kävi iltakahvilla valmistelemissa oppilastyönä tehtävää yhdessä asukkaiden kanssa suunniteltavaa virkistyspäivää.

Kokemustutkijahankkeen Susanna Hyväri kävi kertomassa hankkeen sisällöstä ja rekrytoimassa keväällä alkavalle kurssille osanottajia 25.11. Sällikodin ja naisten asumisyksikön yhteiset pikkujoulut pidettiin joululaulu-karaoken merkeissä 27.11. Sällikodin asukas ja ohjaaja osallistuivat marras-joulukuussa A-klinikkasäätiön Vinkku-kurssille, jonka työmenetelmästä on tarkoitus kehittää Sällikodin asukkaille räätälöity versio alkoholihaittojen ehkäisyyn ja hallintaan.

Lähihoitajaopiskelija oli työharjoittelussa Sällikodissa joulukuussa ja 4.12. toiminnanjohtaja piti Sällikodin työntekijöiden arviointi- ja kehittämispäivän hankevästäävan sairastuttua. Arviointipäivän aikana käsiteltiin tulevaa henkilökuntarakenteen muutosta sekä sen vaikutusta työhön ja asukkaisiin. 14.12. Ryhmä Vantaan päihdepalvelujen tukiasuntotyöntekijöitä oli tutustumassa Sällikodin toimintamalliin.

Sällikodin asukas Risto Husso siirtyi itsenäiseen asumiseen 22.-31.12. Risto Husso valittiin Vva ry: n hallituksen varajäseneksi yhdistyksen syysvuosikokouksessa.